

ת"פ 58027/12/21 - מדינת ישראל נגד איסלם חאג' יחיא, אכראמה חאג' יחיא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 58027-12-21 מדינת ישראל נ' חאג' יחיא ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת מרב גרינברג
המאשימה
נגד
הנאשמים
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד ליטל שירי
1. איסלם חאג' יחיא
2. אכראמה חאג' יחיא
שניהם ע"י ב"כ עוה"ד חיים שוורצברג

גזר דין

1. הנאשמים, שני אחים, הורשעו במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן, **נאשם 1** - בעבירת נשיאת נשק, אביזר ותחמושת בלא רשות, לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ובעבירת ירי מנשק חם, לפי סעיף 340א(ב)(1) לחוק, ו**נאשם 2** בעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק.
2. כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשמים וא.א. (שהוא המתלונן) מתגוררים בשכנות. ביום 15.12.21 בסמוך לשעה 18:00, החל ויכוח בין נאשם 2 לאחייניו של א.א., ב.ב. ו-ג.ג., ילידי 2004, על רקע בקשתם ממנו להזיז את רכבו מהחנייה. נאשם 2 סירב וניגש לרכבו והוציא מתוכו דלי ובתוכו פטיש והחל ללכת לכיוון ביתו וב.ב. הלך אחריו. בהמשך, כשניגש ג.ג. להרגיע את ב.ב., שלף נאשם 2 את הפטיש מהדלי, אחז אותו בידו ואיים לפגוע בג.ג. ואמר לו: "תזוז או שאני אפגע בך". לאחר זמן קצר הגיע המתלונן לביתו, למשמע הוויכוח, ניגש לנאשם 2 ושוחח איתו כדי להרגיעו. בתגובה הניף נאשם 2 את הפטיש באוויר לעברו, קילל אותו ואיים באמצעותו על המתלונן. נאשם 1 שנכח במקום, רץ לכיוון ביתו וצעק: "אני אראה לכם". כעבור זמן קצר, שב למקום כשהוא נושא נשק שסוגו אינו ידוע טעון בכדורים 9 מ"מ, אחז בו כלפי מעלה והחל לירות לעיני הנוכחים מספר יריות וזאת כדי להטיל מורא ופחד על המתלונן וג.ג., ונמלט לתוך ביתו.
3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, והנאשמים הופנו לתסקירי שירות מבחן. אשר לנאשם 1, הצהירה המאשימה שתעתור לעונש מאסר ראוי בן 30 חודשים, וביחס לנאשם 2 - למאסר בן חודשיים בדרך של עבודות שירות, ההגנה חופשיה בטיעוניה.

תסקיר שירות המבחן

4. הנאשם 1, בן 25, נשוי, אב לתינוקת, עובד בתחום הבנייה, משלים לימודי תואר הנדסאי בניין. הנאשם נפגע בתאונת דרכים, וסובל מכאבים מתמשכים באזור האגן. הנאשם היה נתון בפיקוח מעצרים, שולב בקבוצה טיפולית אך התקשה להגיע באופן סדיר ולקדם התבוננות מעמיקה באשר לגורמי הסיכון במצבו, ובלטה נטייתו להשליך אחריות מצבו על גורמים חיצוניים, ובעיקר על אחיו, נאשם 2. הנאשם טען כי בתקופת פיקוח המעצרים לא היה בשל רגשית לבחינת מצבו ולשילוב בטיפול.

במסגרת האבחון הנוכחי, נטל אחריות חלקית על מעשיו והביע חרטה. לדבריו, ביום האירוע, נרדם והתעורר בבהילות מקולות הוויכוח בין אחיו לשכנים. הנאשם סיפר שאחיו נהג להתווכח עם שכניו בנוגע לחניות, ותיאר את התנהלותו הבעייתית מול השכנים אך שלל מעורבות בסכסוך. הנאשם חש תחושות לחץ וחרדה ודאגה למשפחתו, לדבריו אחיו מסר לו בבית כלי נשק, שבדיעבד הבין שהוא לא חוקי. הנאשם הביע הבנה לחומרת מעשיו, עם זאת, תיאר עמדות מקלות בנוגע לשימוש בנשק. במהלך מעצרו, טען שנחתם הסכם סולחה בין משפחתו למשפחת השכנים.

להתרשמות שירות המבחן מדובר בנאשם צעיר, שמנהל אורח חיים יציב, ללא מעורבות פלילית. עוד עמדו על הקשר המורכב עם אחיו. להערכתם, בבסיס מעשיו, עומדים דפוסים אימפולסיביים, דימוי עצמי נמוך, רצון להוכיח את גבריותו וקשייו במצבי לחץ ומשבר. בנוסף, התרשמו שההליך הפלילי מהווה עבורו גורם הרתעה משמעותי. בסופו של תסקיר, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית והמליץ על ענישה מוחשית של מאסר בפועל תוך התחשבות בנתוני הנאשם, עברו הנקי וגילו הצעיר.

תסקיר נאשם 2

5. נאשם 2, בן 45, גרוש ואב לילדים. הנאשם היה מעורב באירוע ירי לפני שלוש שנים, ונפגע בראשו ובגופו, לטענתו על רקע סכסוך עם גרושתו, מאז חווה תחושות חרדה ופחד. הנאשם נעדר עבר פלילי, מודה במיוחס לו ומקבל אחריות חלקית על מעשיו, מסר כי ברקע העבירה סכסוך שכנים, וכי חש פחד מהמתלונן. הנאשם נמנע מהתייחס לנסיבות מעורבות אחיו באירוע. להערכת שירות המבחן לנאשם קשיים בוויסות דחפים, מיקוד שליטה פנימי נמוך ונטייה לאימפולסיביות. הנאשם הביע נזקקות טיפולית, ושירות המבחן המליץ להעמידו תחת צו מבחן, ולהטיל עליו ענישה צופה פני עתיד משמעותית.

תמצית הטיעונים לעונש

6. ב"כ המאשימה, עו"ד שירי, עמדה בטיעוניה על החומרה המיוחדת שבמעשי נאשם 1, ועל הרקע למעשיו, סכסוך שכנים שלא היה צד ישיר לו. המאשימה עותרת לעונש ראוי בן 30 חודשים, להשקפתה מדובר בעונש מתון ואף קל בנסיבות התיק, וכולל התחשבות בכך שהעבירה בוצעה סמוך לכניסת הוראת שעה 140 לתוקף. אשר לנאשם 2 נטען שהוא מחולל העבירה, פעל באופן מאיים כלפי שכניו, ועירב את אחיו בסכסוך. לדבריה, התסקירים שהתקבלו בעניינם של הנאשמים אינם חיוביים, בנוגע לנאשם 1 לא כלל התסקיר המלצה טיפולית. אשר לנאשם 2, ביקשה

המאשימה לאמץ את עתירתה למאסר קצר בדרך של עבודות שירות, וסבורה שמדובר בעונש קל אך מציב גבול, וזאת לצד ענישה נלווית. משיחה עם נפגע העבירה עלה שאינו מבקש להגיש הצהרת נפגע, ואין לו צורך ורצון בפיצוי כספי. חרף בקשתו, עתרה המאשימה לפיצוי.

7. ב"כ הנאשמים, עו"ד שוורצברג, ביקש להתחשב בנאשמים ולגזור עליהם עונשים מתונים. אשר לנאשם 1 נטען, כי נסיבות הירי אינן ברף גבוה, לא ידוע סוג הנשק, וכי הנאשם נקלע לסיטואציה ופעל באופן שגוי. לדבריו, תסקירו חיובי ומלמד על נאשם נורמטיבי שמבין את חומרת מעשיו. עוד הוסיף, שעובד בצורה מסודרת, ומשלים תואר באוניברסיטה. הסניגור הגיש אסופת מסמכים הכוללת מכתבי המלצה (נ/1). לטענתו, העונש הראוי לגזור על נאשם נאשם 1 הוא עבודות שירות ברף מירבי, ולכל היותר מאסר שלא יעלה על 12 חודשים, בשים לב לכך שהיה עצור תקופה של 2.5 חודשים. אשר לנאשם 2, הפנה לגילו ולעברו הנקי וכן להמלצות התסקיר וביקש להסתפק בענישה צופה פני עתיד.

8. נאשם 1 בדברו האחרון, הודה ששגה, ונטל אחריות על מעשיו. הנאשם ביקש להתחשב בו ובמשפחתו, רעייתו ובתו התינוקת.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

9. עתירת המאשימה לעונש ראוי, שאף להשקפת הסניגור מצוי "במתחם הסבירות", אינה פוטרת את בית המשפט מקביעת מתחם עונש הולם.

10. דומה שאין צורך להכביר מילים ביחס לחומרתן של עבירות הנשק, אלו הפכו בשנים האחרונות ל"מכת מדינה" הגואה בעיקר המגזר הערבי ומהוות סכנה ממשית לשלום הציבור ולביטחון. על רקע מציאות קשה זו נעשה מאמץ רב ע"י גורמי אכיפת החוק, וביניהם בתי המשפט, למאבק בתופעה, ובשנים האחרונות ניכרת מגמת החמרה במדיניות הענישה לצורך מיגור עבירות אלו, תוך מתן משקל בכורה להרתעת הרבים ולאינטרס הציבורי, "ההלכה כי בעת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות נשק, על בית המשפט לבכר את האינטרס הציבורי שבהרתעת הרבים, על פני נסיבותיו האישיות של הנידון" (ע"פ 587/22 לבכר אבו נאעסה נ' מדינת ישראל פסקה 13 (22.5.2022)) (ע"פ 2482/22 מדינת ישראל נ' אחמד קדורה, פסקה 5-6 (14.4.2022); ע"פ 5813/21 מוחמד ג'בארין נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (31.5.2022); ע"פ 6011/21 חאלד דסוקי נ' מדינת ישראל (25.11.2021); ע"פ 8320/21 מדינת ישראל נ' מחמד בסילה, פסקה 10 (28.12.2021); ע"פ 2283/22 אל נבארי נ' מדינת ישראל (31.7.2022); ע"פ 78/21 פלוני נ' מדינת ישראל (26.7.2022)).

מגמה זו קיבלה לאחרונה ביטוי סטטוטורי במסגרת תיקון 140 לחוק (תיקון 140-הוראת שעה) התשפ"ב-2021,

במסגרתו נקבעו עונשי מינימום בעבירות נשק, כך שהעונש שיושת בגין עבירות אלו לא יפחת מרבע העונש המרבי שנקבע לעבירה, אלא בהתקיים טעמים מיוחדים. מועד ביצוע העבירות ע"י נאשם 1 חופף למועד כניסת הוראת שעה לתוקף.

11. השימוש בנשק שביצע נאשם 1 מגביר את חומרת מעשיו. ירי בנשק חם, אף אם מבוצע במקומות שאינם הומי אדם מגביר את הסיכון לשלום הציבור ובטחונו (ע"פ 3728/22 **מסלאחה נ' מדינת ישראל**, פס" 11(9.8.22)).

אף בעניין זה אמר המחוקק את דברו, באמצעות תיקונו של סעיף 340 לחוק, לרבות החמרת העונש הקבוע בצד העבירה של ירי באזור מגורים לחמש שנות מאסר (הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 132) (ירי מנשק חם), התשע"ח-2018, ה"ח 1223 ראו גם: ע"פ 4595/13 **זובידאת נ' מדינת ישראל**; ע"פ 1414/17, 2030/17 **עריאן נ' מדינת ישראל**, 25.10.17)

12. **נסיבות מעשי הנאשמים** - על רקע סכסוך מיותר, בין נאשם 2 לבני משפחת המתלונן, שכנו, בנוגע למקום חנייה, הוציא נאשם 2 פטיש מרכבו ואיים באמצעותו על המתלונן ואחיינו. נאשם 1, אחיו הצעיר, ששהה במקום, איים על שכניו "שיראה להם", נכנס לבית, יצא כשבחזקתו נשק וירה מספר יריות באוויר בסמוך לנפגעי העבירה.

13. מעשיו של נאשם 1 בוצעו באימפולסיביות, הזמן הקצר שחלף בין כניסתו לביתו ועד יציאתו חמוש בנשק טעון מלמד על נגישות לנשק, ועל שימוש בו ללא מחשבה ותוך סיכון ממשי לנוכחים במקום. טענתו בתסקיר, שקיבל את הנשק מאחיו וכי לא ידע שאינו חוקי, לא מגובה בראיות, ואינה מתיישבת עם הקלות הבלתי נסבלת שבה פתח בירי שהיה בו כדי לאיים ולהטיל מורא על שכניו. מאחר שלא צויין במפורש סוג הנשק, אלא שהיה טעון בכדורי 9 מ"מ, ניתן להניח שאחז באקדח. בצד זאת, הירי בוצע לאוויר ולא בכוונה לפגוע בנוכחים אך פוטנציאל הנזק ממעשי נאשם 1, אינו נמוך. אשר לנאשם 2- הנאשם הוא שהתחיל בויכוח על עניין פעוט, איים תוך שימוש בפטיש על המתלונן ואחיינו. אחיו, נאשם 1, בא לעזרתו ופעל באופן פסול.

14. בחינת מידת פגיעת מעשי הנאשמים בערכים המוגנים מובילה למסקנה כי היא **ברף הבינוני**.

מדיניות הענישה הנוהגת

15. דינם של עברייני הנשק הוא למאסר מאחורי סורג ובריח, הפסיקה אינה מקלה עם נאשמים צעירים או נעדרי עבר פלילי, ומבכרת את האינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות במקרי שיקום. המסר העונשי נחרץ ואינו משתמע לשני פנים: " **עלינו לזכור כי מדובר במשחק-סכום-אפס: שופט שמרחם על עבריין נשק ומקל בעונשו אינו מרחם על הקורבן הבא**" (פסק דינו של כב' השופט שטיין, ע"פ 7850/21 **דסוקי נ' מדינת ישראל** (25.11.2021):

בע"פ 3169/21 **מדינת ישראל נ' אנבריה ואח'** (21.6.2021) החמיר בית המשפט העליון בעונשם של שני משיבים, עמוד 4

ללא עבר, אשר ירו באוויר באמצעות רובה סער, 48 קליעים מחוץ לביתו של המתלונן, והשליכו ראש כבש לעבר חצר ביתו. כל אחד מהם נדון למאסר בן 36 חודשים, חלף 24 חודשי מאסר שהשית עליהם בית המשפט המחוזי;

ע"פ 1059/21 פלוני נ' מדינת ישראל (29.04.2021)- נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בהחזקת אקדח גנוב וירי מספר יריות לעבר קטין עמו היה מסוכסך. המערער הורשע בירי לפי סעיף 340(א) לחוק (פסקה 14), נדון למאסר בן 42 חודשים. ערעורו נדחה;

בע"פ 8322/21 דחלה נ' מדינת ישראל (13.4.22) דחה בית המשפט העליון את ערעור המערער, צעיר ללא עבר, אשר ירה באקדח בסמוך לבתי מגורים על רקע סכסוך. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 34-54 חודשים, נדון למאסר בן 36 חודשים;

בע"פ 1509/20 מדינת ישראל נ' נבארי (2.7.2020) נדון נאשם, בעל עבר פלילי, בגין נשיאת נשק מסוג "קרלו" וירי בשעת לילה של שני כדורים באזור מגורים למאסר בן 27 חודשים, נקבע מתחם שנע בין 20-50 חודשי מאסר. בית המשפט קיבל את ערעור המדינה, קבע כי לא ניתן ביטוי הולם לחומרת המעשים ולצרכי ההרתעה, והעמיד את עונשו על 36 חודשי מאסר;

בע"פ 7831/21 מחמוד עסליה נ' מדינת ישראל (24.4.2022) דחה בית המשפט העליון את ערעור המערער, ללא עבר, אשר יחד עם שניים אחרים, ירה במועדון הומה אדם באופן פזיז, על רקע סכסוך עם אחד מהנוכחים במקום. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 36-72 חודשי מאסר, וגזר עונשו למאסר בן 42 חודשים;

בע"פ 1682/22 סבג נ' מדינת ישראל (11.9.22), מקרה שנסיבותיו חמורות יותר מענייננו, דחה בית המשפט העליון את ערעור המערער, בעל עבר פלילי מכביד, אשר יחד עם שניים נוספים, ירה באקדח חצי אוטומטי בשעת צהריים סמוך לביתו של אדם עמו היה מסוכסך. נקבע מתחם ענישה הנע בין 30-60 חודשי מאסר, המערער נדון למאסר בן 45 חודשים.

16. אשר על כן, לאחר שבחנתי את נסיבות מעשי הנאשם 1, ובעיקר נתתי משקל לעתירתה המתונה של המאשימה, אני קובעת מתחם ענישה שנע בין 28-50 חודשי מאסר. אשר לנאשם 2, בהנתן נסיבות מעשה האיום תוך שימוש בפטיש ובמלל, נקבע מתחם ענישה שנע בין 2-8 חודשי מאסר, הניתנים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

גזירת העונשים המתאימים לנאשמים

17. הנאשם 1, בן 25, נטול עבר פלילי, מנהל אורח חיים יציב, עובד לפרנסתו, ואף משלים תואר הנדסאי בניין, נשוי ואב לתינוקת, שהה במעצר בתיק זה מספר חודשים. הנאשם טען כי נערך הסכם סולחה עם שכניו (אך לא הוצגה אסמכתא). התסקיר שהתקבל בעניינו אינו בא בהמלצה טיפולית, אדרבא, שירות המבחן סבור שיש לגזור על הנאשם ענישת מאסר מוחשית. הנאשם נטל אחריות חלקית על מעשיו, גלגל את רובה לעבר אחיו ואוחז בעמדות

מקלות ביחס לשימוש בנשק בלתי חוקי. הנאשם אמנם אינו בעל דפוסים עברייניים, ונראה כי למד את לקחו ומביע חרטה כנה על מעשיו, עם זאת, נתוניו אינם שונים מנתוניהם של מרבית עברייני הנשק בעת האחרונה, רובם צעירים, בנים למשפחות נורמטיביות, נטולי עבר פלילי, העושים שימוש פזיז בנשק לפתרון סכסוכים.

נאשם 2, בן 45, תסקירו אינו חיובי אך מגלה נזקקות טיפולית ונכונות לשיתוף פעולה עם שירות המבחן.

18. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים, באשר לנאשם 1, הגם שתסקירו אינו חיובי אתחשב בפגיעה הצפויה של מאסרו בו ובמשפחתו הצעירה, ואמקם את עונשו בתחתית המתחם. אף את עונשו של נאשם 2 אמקם בתחתית המתחם ואטיל עליו צו מבחן. אשר לעתירת המאשימה לפיצוי, אני סבורה שמדובר בעתירה ראויה, חוסר רצונו של המתלונן לבקש פיצוי, מובן, אך ברי שחש פחד רב כתוצאה ממעשי הנאשמים ונגרמה לו עוגמת נפש.

סוף דבר

19. אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1-

א. 28 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו 15.12.21-21.2.22.

ב. מאסר על תנאי בן 12 חודשים לבל יעבור הנאשם עבירת נשק, לרבות שימוש בו שלא כדין, תוך 3 שנים מיום שחרורו.

ג. פיצוי למתלונן א.א בסך 5,000 ₪ שישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.8.23.

ד. הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו ביום 18.9.23 עד השעה 10:00 בבית"ר "הדרים". לצורך הבטחת התייצבותו תעמדונה הערבויות וצו עיכוב יציאה מהארץ בהליך המעצר, שיושבו למפקיד עם כניסתו למאסר.

נאשם 2

א. 2 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות במקום העבודה מתנ"ס קריית נורדאו בכתובת אריה לוי 3.

ב. על הנאשם להתייצב לקליטה והצבה ביום 10.9.23 בשעה 08:00 במשרדי הממונה בכתובת לוחמי בית"ר 6, רמלה.

ג. הנאשם מוזהר כי אם לא ישתף פעולה עם הממונה ניתן להמיר את העבודות במאסר ממש.

- א. מטילה על הנאשם צו מבחן למשך שנה מהיום.
- ב. מאסר על תנאי בן 5 חודשים שלא יעבור עבירת אלימות במשך שנתיים מהיום.
- ג. פיצוי למתלונן א.א. בסך 1,500 ₪ שישולם עד ליום 1.11.23.

עותק מגזר הדין יועבר לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

צו כללי למוצגים. הנשק והתחמושת יושמדו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח תמוז תשפ"ג, 17 יולי 2023, במעמד הצדדים.